

REST IN PUBLIC

Ett kandidatexamensarbete av Jessica Hansson,
elev vid institutionen för Inredningsarkitektur och Möbeldesign,
Konstfack VT 2007

Innehåll

Inledning.....	3
Utkast projektdefinition.....	4
Bakgrund.....	5
Kategorisering.....	6
Metod.....	7
Redskap.....	10
Tillfälligt.....	12
Krock/Möte med naturen.....	14
Trafikestetik.....	15
Slutord.....	16

Inledning

Jag förknippar alltför ofta min vistelse inomhus med krav. Vare sig det är hemma eller i skolan så har jag åtaganden att sköta vare sig jag vill eller ej. Och det är nästan uteslutande på dessa två platser jag tillbringar all min tid.

Så jag har en längtan ut.

I detta tog mitt kandidatarbete avstamp. En önskan att röra mig mer utomhus, ta tillvara på de intryck som natur och omgivning ger oss och uppleva den stillhet jag saknar men också lyssna till det brus som finns.

Utdrag ur ett första utkast till projektdefinition:

I ett allra första skede av mitt kandidatarbete ämnar jag röra mig i den offentliga utemiljön.

Upptäcka rumsligheter, naturliga och konstgjorda, i gaturummet, i villaområdet och i parken. Se hur dessa rum är planerade (om de överhuvudtaget är planerade).

Jag tänker också fundera över den möblering som finns utomhus och vilken form den har. Hur möbleras det vanliga offentliga uterummet? I mina ögon är den väldigt enformig (läs bänk), kan det finnas andra behov eller alternativ?

Jag hoppas finna rum i stadsmiljön som man vanligtvis inte tänker på och försöka tydliggöra dem. Jag har även en förhoppning om att kanske finna en avsaknad av något i frågan om möbleringen där jag kan komma att fylla det behovet. Kanske blir resultatet uterum eller utemöbel, kanske hamnar jag i gränslandet mellan dessa delar eller så lyckas jag hitta ett samband och sammanhang där de båda ingår.

Bakgrund

Den offentliga miljön tilltalar mig då det är en arena för alla människor och bör därför göras mycket tillgänglig men inte alltför påträngande och självklar, det ska finnas plats för en ingivelse till lust att upptäcka. Här finns möjligheten och svårigheten att se till alla delar; arkitekturen, människorna, fordon, objekten, rummen m.m. och ytorna emellan dessa. Jag gillar den offentliga utemiljön tack vare sin lättillgänglighet och jag är fascinerad av hur den förändras i takt med att årstiderna avbyter varandra.

Jag gav mig ut på jakt i det publika uterummet med en förhoppning om att den utbildning jag genomgått här på Konstfack skulle ha gett mig skarpa, tränade ögon som skulle hjälpa mig att finna ett för människan okänt behov eller en avsaknad av något. Jag ville bidra med något till vår närmiljö som var något hemlighetsfull för åskådaren, ganska diskret i sin utformning men ändå självklar i sitt syfte.

Det blev ett sökande i mellanrummen som snart övergick till en upptäckt över de element som skapar dessa.

Likt talesättet; man ser inte skogen för alla träden, så såg jag så småningom inte staden för alla de statiska objekt som är fast förankrade i mark och står liksom givakt kring oss. Det handlar om ganska stora volymer både till antal och storlek. En del av dem har en ganska vacker patina av tidens tand och människors avtryck som rostiga stolpar och nötta bänkar medan andra är förbisedda, bortglömda och helt utan nödvändig omsorg. (t.ex. trasiga, vassa saker).

Vid denna upptäckt insåg jag att jag inte skulle göra ytterligare ett fristående föremål som krävde stora ingrepp i mark. Här var lösningen och i mina ögon enda möjligheten att istället göra en applikation.

Kategorisering

Några av de kategorier jag såg mycket av var naturligtvis stolparna, med och utan el. De står för lite av stadens rytm. Likt ett pulsslag kommer de med jämna mellanrum och blir en slags andning i rummet.

Elskåpen tornar envist upp sig med sina målningar i ett försök att framträda ur de häckar som vuxit upp kring dem.

Diverse räcken, cykelställ, stamskydd finns i en oändlig massa varianter. De blir stadens dekoration med sin strama snirklighet.

Och så har vi de osynliga barriärelementen av betong som vi gärna knyter skorna emot eller står tätt intill vid ett övergångsställe men egentligen aldrig lägger märke till.

Jag valde att förbarma mig över dem. De urskiljde sig genom sitt material, sin form, att de ej var fastsatt i mark och att de gick att finna lite precis överallt.

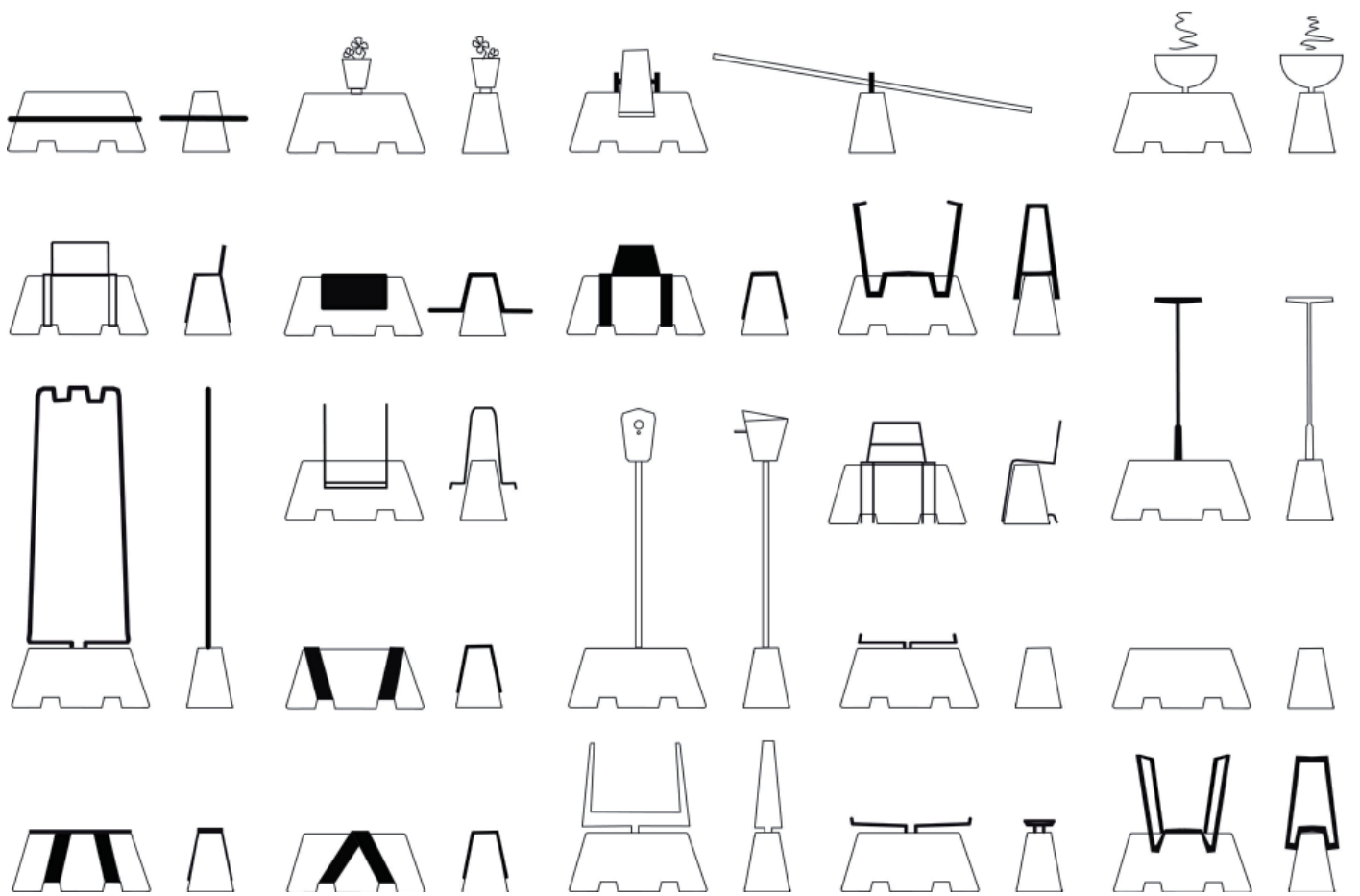
Barriärelementet Meag är den vanligast förekommande betongsuggan (som den kallas i folkmun och som jag fortsättningsvis kommer att kalla den) i den här storleken. Den används främst till tillfällig skyltning och för att spärra av gång- och cykelvägar för fordonstrafik. Den används också ibland som krockskydd för utsatta lyktstolpar.

Metod

Förutom att vara på ständig jakt efter suggorna utomhus gjorde jag modeller i skala 1:10 och började lite parallellt skissa på vad jag skulle kunna tänkas göra med dessa.

Viktigast var ju naturligtvis att se dem i deras miljö, analysera platsen de stod på, deras användningsområde och en till väldigt viktig aspekt var att se hur människor rörde sig omkring dem. Jag ville studera människornas rörelsemönster och försöka ta tillfället i akt att fundera på huruvida jag hade möjlighet att påverka det, då min övertygelse var att det finns fler sätt att närma sig och gå förbi ett så relativt stort objekt.

Jag valde tre platser där suggorna står på ett sätt som får representera de användningsområden/lägen dessa vanligtvis hamnar på och utifrån dem börjat skapa applikationer.

Redskap

Här fungerar suggan som ett hinder för att bilar inte ska gena förbi den busspassage som är till höger. Men det är ju inte bara fordon som blir hindrade av den, även människor måste väja och är det inte fritt fram så får man vänta någon sekund eller gå ut i gräset som inte alltid är vänligt att beträda.

En lösning på problemet är att ta sig över hindret, men det är inget som är självklart även för de mest atletiska. Jag blev inspirerad av gymnastiken och idrotten där hinder inte bara hindrar utan även kan vara ett hjälpmedel.

Mitt föremål till just denna plats blev ett redskap. Ett redskap till hjälp för att hoppa över suggan. Något där man med utan större ansträngning i gångfart kan ta sig över, behöver inte ta sats. En stadig ställning i metall med handtag att greppa om.

Tillfälligt

En vanlig syn är suggorna på väldigt stora parkeringsplatser, ofta ganska så bilfria sådana.

Jag tog fasta på det tillfälliga. Tillfällig parkering, tillfällig skyltning. Det som slog mig var sittandet utomhus som allt som oftast är just tillfälligt.

När solen äntligen når bänken, en kort stunds vila för trötta ben på promenad eller i väntan på någon. Människan har ju en förmåga att i alla åldrar slå sig ner tillfälligt lite överallt. Men det är ofta långt mellan bänkarna och det är inte alltid man ser möjligheten att sitta, även en stor betongsugga med en höjd på 45 cm ger inte signaler till alla att potential till vila finns. Dessutom är betong ganska kallt att sitta på stora delar av året.

Min tanke blev att skapa ett erbjudande om tillfälligt sittande, en sits till detta magnifika underrede. Jag har gjort två spännband i gummi som man spänner fast en sits med. Jag har valt att nyttja formen och stabiliteten på ett sådant sätt att den här sittmöbeln kräver sin sugga för att kunna nyttjas. Sedan kändes det också rätt att spänna på en sugga en slags sadel.

Krock/Möte med naturen

Här står en bortglömd sugga. En ganska vanlig syn. Den ställdes ut för att påvisa vart en tillfälligt flyttad busshållsplats låg. Den blev kvar efter det att skylten plockats ner och under någon vinter blev den plogad upp mot en buske för att på våren upptäcka sin flytt ut i det gröna.

En krock eller varför inte ett möte med naturen.

I den här busken sjuder det av liv, mycket fåglar av ljudet att döma. Dock syns de inte, till i-väntan-på-bussen resenärernas stora förtret. Då kom tanken att bjuda ut dem på ett bad sommartid och kanske lite mat vintertid, en ömsesidig vinst. En utsträckt hand för ett möte.

Som fågelbad tjänar just på denna prototyp en vaskrensare, som är en ledtråd till att vatten kan användas men också för att tydliggöra hur ytterligare ett ting kan ha fler användningsområden.

Trafikestetik

Alla de tre objekten har material och utformning av vad jag kallar trafikestetik.

Under min upptäcktsfärd ute i min omgivning kom jag att bli mycket tilltalad av de material och strukturer som används i form av skyltning och belysning, som hjälper mig som bilist och cyklist. Jag uppskattade de föremål som jag som gående inte tänker på att jag använder mig av men nyttjar hela tiden; räcket vid trappan, ljuset från gatlyktan, stolpen att luta sig mot. En väl fungerande estetik men inte alls påträngande och det är så jag vill att mina föremål ska upplevas.

Slutord

På väg till skolan en morgon såg jag en pappa hänga upp och ner i knäveckan i en busstur till sina två små barns stora förtjusning. Precis som han försöker jag se möjligheter i det redan befintliga.

Genom mitt projekt hoppas jag kunna synliggöra objekt vi rör oss kring, förbi, nyttjar m.m. utan att egentligen lägga märke till. Jag vill få människor att stanna till, ta en liten paus och låta fantasin flöda bara ett par minuter över något förbi-sett objekt.

Jag blir lycklig om mina objekt eller skisser kan bidra till fler leenden och få människor att se möjligheter på väntade och oväntade ställen.

Kandidatrapport
Jessica Hansson
Institutionen för Inredningsarkitektur & Möbeldesign
Konstfack VT 2007

Handledare och interna examinatörer: Mats Aldén och Peter Andersson
Externa examinatörer: Gabriella Gustafson och Morgan Rudberg
Övriga handledare: Bengt Drakenmark, Anna Odlinge och Karin Tyrefors